



Ա. Զ. Գ. Ա. Յ. Ի. Ն.

ՏԵՕՐԷՆ ԽՄԱՐԴԻՐ

Ի Լ

ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒ

Ն. Ս. Ս. ԹԻՒՆԻՆՍԿԻ

ԹԵՐԹԸ 30 ՓԱՐԱՅ

ԽՄԱՐԴԱՏՈՒՆ

Ղալաթիա Բերքմուկ Բազար
Կրտի Յանի ղէ մը Սամուր փոս
Ղոց Թիւ 12

Ա. Զ. Գ. Ա. Յ. Ի. Ն.

Լրագրող Ն. Ի. Բերքմուկ
Դր. Խմբագրող Ն. Բերքմուկ 60 էր
Բաժանորդաց Գրաստան Բերքմուկ յի Լ

Կիւմանա Բ. Թէ Պատրիարք
Քարանդ Կրկին անգամ Բ. Գրտն
Գիմեր է, Արտաքին գործոց
պաշտօնէութեան ձեռքը՝ Գա-
ղատիոյ տառաջնորդ բողոքակա-
նացեալ Արիստակէս Եպիսկոպոս
ը իշխանութեան ձեռք մայ-
րաքաղաքս բերել տալու հա-
մար, որպէս պա իսրաքական
իշխանութեան առաջը դադար
կալու ըստ աղգալին եկեղե-
ցի՝ յի վճիռն ընդունելու:

Տեղական լիբրթերն այս
դէպքը յիշատակելով, առաջ-
նորդին հետ նաեւ բողոքակա-
նութիւն ընդունող հայապի-
նորու թիւ մը յառաջ բերած
էին, ոմանք 500 և ոմանք մինչեւ
300 ընտանիքի հանելով, Պատ-
րիարքարանն այս մասին հասած
տեղեկութիւններէն կ'ստու-
գեմք թէ ընդ ամենը 15 հոգի
են եղեր առաջնորդին հետ բո-
ղոքականութիւնն ընդունողնե-
րը, ասկից զատ կ'իմանամք
նաեւ թէ Բողոքական Հայոց
աղգապետ Մատթէոսեան էֆ.
ալ բնաւ ընդդիմութիւն մը չէ
յարուցած Արիստակէսի հոս
բերուելով դատուելուն նկատ-
մամբ, իւր իրաւասութիւնը
անիրաւ մը պաշտպանելու վա-
հան և ապաստան ըրած չըլա-
լու համար:

Այս առթիւ մեր թերթերէն
մէկուն ըրած մէկ գիտազու-
թեանը իրաւացի չըլլալը կու-
ղեմք յայտնել:

Աղգալին թերթերէն շատեր
այս դէպքը պատմեցին, իսկ
Նոր Դար այս շաբթու նոյնը
յիշատակելուն առթիւ, Կրտն.
Ժողովոյ նկատմամբ անտեղի

անհարկութիւն մը կընէ, ըսե-
լով թէ, «Ինչո՞ւ Կրտն. Ժողովը
«Եկեղեցւոյ բերնով չը խօսիր
«ցարդ Ժողովողեան հետ, Ա-
«րիստակէս Եպիսկոպոսին մեր
«Հայաստանեայց եկեղեցիէն
«բաժնուած ըլլալը չքարոզեր,
«որպէս զի բարեպաշտ Ժողո-
«վորդը ասկէ զգուշանայ»:

Կրտն. Ժողովոյ այս լուս-
թիւնը կասկած կրնայ տալ
«Ժողովրդեան թէ» չեն ուզեր
«կրօնափոխութեան դրնելը
«խտուր փակել, որպէս զի օր
«նա ալ եթէ իրենք ըմբատ-
«ան» կարենան երեւու և մըտ-
«նելու ազատ գուռ մը գտնել»:

Մեր կղերին վիճակն ու կա-
ցութիւնը ճանչցող մէկը անհր-
նար է որ այս առիթը կորցայ
առանց ստորմտութեան բնաղ-
գում մ'իմանալու, տեսնելով
որ այնպիսի մար մը քսելու
անկողնութիւնը կ'գործողութի
իւր վրայ՝ որոյ մաքէն անգամ
այդպիսի դիտաւորութիւն մը
չանցնին՝ արդէն հասարակաց
խիղճը կ'վայէ:

Բայց տեսնենք անդամ մը
թէ ինչ աստիճան իրաւացի և
ուղիղ է Կրտն. Ժողովոյ ընթաց-
քէն հետեւեցնել ուզուած այդ
սեւադէմ եղբակցութիւնը,
Կրտն. Ժողովը եկեղեցեաց մէջ
Արիստակէս Եպիսկոպոսի մեր
աղգ. եկեղեցիէն հեռանալը չը
ժանուցանելով՝ ասկէ ինքն
ալ օր մը Կրտն. քիսիւր գի-
տաւորութիւն մ'ունենալը ինչ
արամորանական օրինօք կ'հե-
տի եղեր:

Եկեղեցիէն բաժնուած ըլ-
լալու ծանուցումը՝ եկեղեցական
լեզուաւ Բանաբան, ըսել է.
(պէտք է գիտնալ թէ Բանաբ-
անք՝ նորմը կամ անէմք չ'նը-
չանակիր, այլ պարզապէս Էս-
տօնաբանական գաղղ. բառին հա-
մազօր բառն է, որն որ եկեղե-
ցւոյ մը անդամաց հետ կրօնա-

փոխին հոգեւոր հաղորդակցու-
թիւնը և անդամակցութիւնը
կարած ըլլալը կ'նշանակէ, և
բանաբանք բնաւ ալ այս
է և ոչ ուրիշ բան):

Արդ Կրտն. Ժողովը զԱրիս-
տակէս չէ բանադրեր, լուս,
բայց ինչպէս կրնար բանադրել
քանի որ Կրտն. Ժողովը Արիս-
տակէսը ոչ դատած է և ոչ վը-
ճիւռ տուած: Կուզէին որ Կրտն.
Ժողովը առանց դատաստանի
և վճռոյ՝ բանադրանք արձա-
կէր ամբաստանեալի մը դէմ,
և Եկեղեցւոյ անդամակցութե-
նէն հրաժարած և օտարացած
հրատարակէր զայն, որոյ վեր-
բառին զղջալով և ապաշտելով
Հայաստանեայց եկեղեցւոյ գիր-
կը վերադառնալու ակնկալու-
թեանց դրնելն տակաւին բոլո-
րովին չեն դիտուած: Եթէ ա-
ռարկուի թէ անգամ մը Կրտն. քը
վոխող կրօնաւորը այլ ևս ըն-
դունելու չէ մեր եկեղեցւոյ
մէջ, այժմ Երուսաղիմոյ վանքը
ապաշտանաց տակ դոնուող
Սանտալճեան Ս. Եփան Եպիս-
կոպոսի դէպքը՝ իրենց այդ ը-
նել ուղած առարկութեան ան-
հիմնութիւն և անիրաւ ըլլալը կը
հաստատէ:

Կրտն. Ժողովը եկեղեցւոյ մէջ
չէ ծանուցել եղեր... Կրտն.
Ժողովը լրաթերթ չէ որ Ժողո-
վրդին հետաքրքրութիւնը յա-
գեցնելու համար երեսն բեմին
վրայէն ծանուցանէ թէ այս ինչը
իւր կրօնքը վոխեր է, այլ Կրտն.
Ժողովոյ ընելիքը՝ այս ինչ ան-
ձին աղգ. եկեղեցիէն մերժուած
ըլլալու վճռոյն յայտարարութե-
նէն անդին չ'անցնիր, և բնա-
կան էր թէ քանի որ Կրտն. Ա-
տեանէ մ'արձակեալ ունէ վճիռ
մը չկար այդ անձին դէմ, հե-
տեւաբար Կրտն. Ժողովն ալ բան
մը չէր կարող յայտարարել:

Կուզէին այդ օրինաւո-
րութեան նախաձեռնողներն

որ Կրտն. Ժողովը առանց դա-
տաստանի վճիռ արձակէր, որ-
պէս զի Կրտն. ալ երեսն զայս
մեղադրէի:

Բայց Կրտն. Ժողովը դատա-
պարտել կամ վրան սեւաթոյր
մար մը քսել պէտք է եղեր,
ինչո՞ւ — Անոր համար որ Կրտն.
Ժողովը իր պարտականութեանը
և օրինաւորութեան համաձայն
վարուելով, դատաստան չըրած
վճիռ չէ արձակել:

Շիտակն ըսելու համար մեք
տակաւին այս աստիճան ան-
խիղճ արամբանութեան ֆը-
ճը մը տեսած ու լսած չունե-
լիք:

Իսկ մեզ մէկ բան մը միայն
ըլլալ կ'թուի այսպիսի ձախորդ
ձեռնարկութեան մը բուն շար-
ժառիթը, որոյ ձախորդ ու ան-
տեղի ըլլալը՝ վստահ եմք թէ՝
զայդ առիթը զրոյն միտքն
ալ կ'վայէ:

Յարտաւ յարձակումներով
ու անհիմն խմբութիւններ-
ով վերջապէս յաջողեցան այ-
սօր վարչութեան Քաղ. Ժողովը
չարախօսելով ու վճատեցնելով
հրաժարելու զայն ստիպել, այ-
ժմ կարգն եկած է Կրտն.
Ժողովն ալ տապալելու և կամ
վճատեցնելով հեռացնելու մի-
ջոցներն ձեռք առնուլ, անտե-
ղի յարձակումներով և անտե-
ղի չարախօսութեամբ, որոյ առա-
ջին քայլը կ'համարուի Կրտն.
Ժողովոյ անդամաց վրայ բեռ-
ցնել ուղուած ըմբոստութեան
և կրօնափոխութեան նպատակի
մը կասկածն ու ամբաստանու-
թիւնը:

Ըստ մեզ՝ ամենէն աւելի յա-
ւալի պարագայն սա՛ է թէ,
մինչեւ երկրին հակառակ կար-
ձեցեալ թերթերն լուս կ'կե-
նան, եկեղեցականաց դէմ
ժայթքեալ այս աստիճան դա-
թակղեցուցիչ ամբաստանու-
թիւն մը՝ կղերականութեան

կուսակիչ ճանչցուած թերթի մը կողմանէ միայն յառաջ կը դայ . . .

Յաւալի՛ կուսակցութիւն

Կ'իմանամք թէ Կրօն. Ժողովը Համագումարի հրահրագրերը զրկեր է մայրաքաղաքս գանուող եկեղեցականաց, որք մօտ օրէն ի Ժողով պիտի դուստրին :

Ասոնց որոշմանը ենթարկելի խնդիրներէն մին է՝ երկու տարի առաջ Օրթոքէօյ թրխմեան Բրազանի պատկաւրութեամբը Սփանդան օրիորդին հետ սանսանցող, իսկ պակէն անմիջապէս ետքը կ'ընը թողով այժմ այդ պատկը լուծեալ հրատարակելու և ուրիշ կնով մը հետ ամսանոնալու տրտօնութիւն խնդրող Ֆիլէնքսի Գրիգորէֆի ամուսնական խնդիրը, միւսն ալ Սամաթեացի կարգազարկ Զաւղաթիմի մականուանեալ հանրածանօթ քահանային խնդիրն է եղեր :

Այս խնդրոց վրայ պիտի վերադառնանք ուրիշ տալիս :

Ղալաթիոյ Մատենադարանի ընկերութեան պարզ հարցումը :

Այս ընկերութիւնը անցեալները իր մէկ գրութեան մէջ յայտարարած էր թէ քաղ. Ժողովին զատ ուրիշ ոեէ վարչական մարմնոյ մը Ժողովոյ նիստերուն իր Մատենադարանի սենեկին մէջ տեղի ունենալը թոյլ տալու չ'յօժարիր :

Կ'ենմք այժմ թէ վարչութեան Ուսումն. խորհուրդն ալ իր սովորական նիստերը յիշեալ Մատենադարանի սենեկին մէջ կընէ եղեր :

Ուսումն. խորհուրդն արդեօք Մատենադարանի ընկերութեան կամքն ու որոշումը բռնաբարած է, թէ Մատենադարանի ընկերութեան տգատ և յօժար կամքը նիստ ընելու վրայ է :

Առաջին ենթադրութեան մասին պատասխան չեմք պահանջեր, իսկ եթէ ընկերութեան յօժարութեամբն ու թոյլտուութեամբն է որ Ուսումն. խորհուրդը իր նիստերը հող կ'կատարէ, կ'հրաւիրեմք Մատենադարանի ընկերութիւնը բացատրութիւն տալու հրապարակութե՝

Երբ վարչական խորհուրդ մէկուն նիստը այդ ընկերութիւնը ինքն իրեն յատկացուցած գրասենեկին մէջ հիւրընկալելու կ'յօժարի և թոյլ կ'տայ, ինչո՞ւ համար և ինչ իրաւամբ կ'մերժէ միւսնոյն հիւրընկալութիւնն ու թոյլտուութիւնն ընել նաև :

Նորա հաւատարմապատիւ վարչական միւս խորհուրդ նիստերուն ինչպէս կ'տեսնուի՝ խիստ պարզ է մեր այս հարցումը, և երկար բացատրութեանց անկարօտ :

Երկրորդ պատասխան մը, որ պէս զի մեք ալ ըստ այնմ խօսինք :

ՊՍԵՏՈՆԱԿԱՆ ԾԱՆՈԹՈՒՄ

Աղ. Վարչութեան Տնտ. Խորհուրդ

Խոսքիւղի ներսէսեան երկու վարժարանաց սեպհական գիւղին մէջ կառուցեալ կառուածոց շինութեան առանձին հաշուեցուցակն տեղւոյն Թաղ. խորհուրդ կողմէ Տնտ. Խորհուրդոյ ներկայացուած, և նոյն հաշուեցուցակն յար և նման մէկ երկրորդ օրինակն նոյն թաղին Եկեղեցւոյ բակը ի տես թաղեցւոց կ'ախուսէ :

Ուսումն. Տնտ. Խորհուրդն այսու պաշտօնական ծանուցմամբ հրաւեր կ'կարգայ Պատուարժան թաղեցւոց որ յիշեալ հաշուեցուցակն վրայ ու է բողոք կամ դիտարկութիւն ելնելու, թուականէս մինչև 21 օր դրաւոր կերպիւ ներկայացնեն Տնտ. Խորհուրդ :

Հետեւապէս ուն պայմանաժամին լրանալէն ետե՛ որ և է բողոք կամ դիտարկութիւն անլրսելի պիտի մնայ :

31 Մյո. 77 (Կնէ)

ԱԶԴ

Առ Ընտրողս Իսկ. Ս. Խաչ Թաղի Թաղա խորհուրդ անդամք՝ Աղ. Նաւորեան Յովհաննէս, Գրասենեան Կաբրէլ, Էմիլեան Կարապետ, Թոմարալքեան Յովհաննէս, Մերտինեան Գրիգոր, Նաքաչեան Գրիգոր, Զուստեան Գրիգոր, Սեմէրճեան Ռուբէն, Բէրեկեան Եփրեմ Էֆէնտինի խմբովին հրաժարած ըլլալով, Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր հրամանաւ Պատուարժան Թաղեցիք հրաւիրուած են 9 Թաղ. խորհուրդական ընտրելու :

Ընտրող. Ժողովը գաղտնի քուէարկութեամբ ընտրելեաց եռապատիկ թուով հետեւեալ ցանկը (Այլ բէնի կարգաւ) կ'ներկայացնէ ի դիւրեթիւն ընտրողաց :

- | | |
|------------|------------------|
| Արազամ | էֆ. Հարէնց |
| Առաքել | էֆ. Տիկիթեան |
| Աւետիս | էֆ. Նազմանեան |
| Աւետիս | էֆ. Կիւմիւշեան |
| Բեթրաք | էֆ. Խամբեան |
| Գաբրէլ | էֆ. Նորատունկեան |
| Գրիգոր | էֆ. Մէրտինեան |
| Մհր. Եղիա | էֆ. Յովհաննէսեան |
| Եսայի | էֆ. Անուիտեան |
| Եփրեմ | էֆ. Բէրեկեան |
| Խաչատուր | էֆ. Ալլա հփրտեան |
| Կարապետ | էֆ. Զրաճեան |
| Համբարձում | էֆ. Ալաճանեան |
| Մարտիրոս | էֆ. Բիրինճեան |
| Յակոբ | էֆ. Նէմէրճեան |
| Յարութիւն | էֆ. Զրաճեան |
| Յովհաննէս | էֆ. Աղաւորեան |

- | | |
|-----------|-----------------|
| Յովհաննէս | էֆ. Շահեան |
| Յովհաննէս | էֆ. Թոմարալքեան |
| Յովէֆ | էֆ. Գալմանեան |
| Պաղտիկ | էֆ. Շերեան |
| Պապան | էֆ. Արապեան |
| Պետրոս | էֆ. Սիւսեան |
| Ռուբէն | էֆ. Սեմէրճեան |
| Ռուբէն | էֆ. Բէրեկեան |
| Սարգիս | էֆ. Եսայիպեկեան |
| Ստեփան | էֆ. Զեմէկճեան |

Ընտրողը ազատ են այս ցանկէն դուրս անձեր ալ ընտրել, բաւական է որ ընտրելիներն ազգաւոր, խոհական, տնտեսագէտ, արքարատէր ըլլան և ընտրողութեան իրաւունքն զրկուած չ'ըլլան ըստ Երդ. յօդուածոց Սահմանադրութեան :

Հրաժարեալ թաղականք վերընտրելի են :

Քուէարկութիւնը պիտի կատարուի յառաջիկայ Յու. 3 կիրակի օր Թաղի վարժարանին մէջ :

Քուէարկութիւնը կսկսի ժամ 1—3 և այնուհետեւ քուէհամարը կսկսի ճիշդ ժամը 3ին :

Քուէարկուք եթէ ստիպողական պատճառաւ չկարենան իրենց քուէներն անձամբ բերել, նամակաւ մը պէտք է զրկեն ուղղեալ՝ "Ա. Նաքաչ Ընտրող. Ժողովոյ", մինչև ժամը 3 :

Աւերող չեմք համարել յիշելու թէ անընդունելի են այն քուէներ ընտրող ժամէն ետքը բերէ կամ զրկէ, 2. եթէ քուէթղթին վրայ ստորագրութիւն կամ թէ նամակը ստորագրութիւն չունենայ, 3. եթէ նամակներն ծրար ծրար զրկուեն, 4. Յայտնի է թէ այս պայմանները զանց ընող քուէարկուն իրաւունք չունենար յետոյ բողոքելու :

Նաև հարկ կ'համարեմք յիշել թէ մինչ յառաջիկայ ուրբաթ երէկոյ Ընտրողաց և Ընտրելեաց ցանկերուն վրայ զիտողութիւն կընդունուի, եւ նոյն պայմանաժամէն ետե՛ ո՛չ ոք իրաւունք ունի զիտողութիւն ներկայացնելու :

Մնամ աղօթարար Նախագահ Ընտրող. Ժողովոյ և Կարողի Ս. Խաչ Եկեղեցւոյ Յովհաննէս Գրգոր Փառապետ 30 Մյո. 77 Իսկ. Ս. Խաչ Թաղ Ի Սէլմիէ

ՀՆՈՒՍԱԳՐԱԼՈՒՐ

Բարիւղ 12 յունիս

Չախակողմը չպիտի քուէարկէ ամբողջապէս նոր պաշտօնէութեան ներկայացուցած պիւճէն, եթէ առաջին հարցապնդումէն յառաջ գալիք մեղադրանաց քուէին առկէն պաշտօնէութիւնը ետ չքաշուի կառավարութիւնը միւսը չունի խորհրդարանին նիստերը նորէն դադարեցնել : Խորհրդարանին լուծումը անխուսափելի կ'ընկատուի :

Վիէննա 12 յունիս Իրոց արդի վիճակին հարկ անհրաժեշտ եղած փոխառութեան մը զրոյցներն սուտ կը հանուին : Ֆիւլմէն պատերազմի տէ-

րութեանց համար թօրթիլլ դուրս հանին արդիւունցաւ :

Ս. Բէթէքապուրկ 12 յնս.

Անգղիական դեսպանին զինւորական Խաչին արտօնութիւն տրուեցաւ Դանուբի վրայ մօտ օրէն կատարուելիք զինւորական շարժմանց երթալ ներկայ գտնուելու :

Պուրէշ 12 յունիս

Միլան իշխանը՝ պատերազմական և արտաքին գործոց պաշտօնէականներուն և Լէյնանին ու Հօրվաթիօլի գնդապետաց հետ Բլոէսթի կամ ըստ ոմանց Պուրէշ պիտի մեկնի այս հինգշաբթի օր Ռուսաց կայսրը ոչ չունելու համար :

ԶԻՆՈՒՍԱԿԱՆ ԾԱՌԺՈՒՄՆԵՐ

Գարատաղի սահմաններուն վրայ տրուած վերջին պատերազմաց արդիւնքին վրայօք վիէնայի Բօլիթիէ Գործարան տէնց թերթը Գաթթարօյէն մյո. 12 թուով այսինքն այս գշ. օր ստացած հետեւեալ հաւագիրը կ'հրատարակէ :

Քրիսթոփ Կոլումբոսը 33 ժամ կատարի կուէ մը յետոյ Գարատաղիք Պանտանի քաղաքացին : Երկու կողմէն ալ եղած կորուստը հազարաւոր անձանց կ'հասնի :

Գարատաղի վասօյէվիլի վիճակէն բաղմաթիւ օտ. զօրութիւն մը ներս արշաւելու վըրայ Գարատաղիք ետ քաշուցան : Նիքօլա իշխանը իր անակախիդ բանը վերջնելով դէպ ի Օսթրիկ ետ քաշեց :

—Վերոյշեալ յաջող լրացն հետ միանգամայն Տուկայի կիրճերուն մէջ բռնուող Սիւլէյման բաշայի զօրաբանակին կացութիւնը մեծ մոտտանջութիւն կ'պատճառէ, զոր ոչ պաշտօնական տարիւններէ հասած տեղեկութիւնք անկարող են վարատել, Տուկայի կիրճերուն մէջ ալ մեծ կռիւներ տեղի ունեցեր են, և կիրճերուն մէջ տեղի ունեցած կռիւ մը բարձուքը բռնադներէն աւելի կիրճին մէջ գտնուող բանակին մեծ կորուստ պատճառած ըլլալը կ'շնանակէ, թէպէտ լերանց բարձրերը բռնող թշնամին ալ փոքր կորուստ չէ ազատել, ինչու որ ունի կուլոյն՝ Գարատաղցոյցմէ սպաննուածներուն մէջ՝ Նիքօլա իշխանին մօրեղբայրը Բէթթօնօլի զօրապետն ալ կը գտնուի եղեր :

—Քօֆման զօրապետը նոր զօրութիւն, զէնք և ռազմանի բարեկարգութիւնը կարենալ պահպանելու համար, ուր իլլուումն սկսել է :

—Իսլայիլի դէմը գտնուած

կէլէթ կողմէն ռուսաց կողմէն
կրակի տրուելով այրեր է,
որպէս զի օտմ նաւերը չկարե-
նան Մաշինէն հող գալով իս-
րայիլը ռմբակոծել:

—Պէրկրատէն կ'հեռագրեն
թէ Չ աւատ, զրահաւոր յիշեալ
քաղքին առաջը գալով կեցեր
են:

—Բուսնուքի դէմը ռուսք
20 թնդանթով 12 նոր մարտ-
կոց շինեց և Բուսնուքը ռմ-
բակոծել սկսեց են: Բուսնուքի
տորմիլին ալ ճրքծովան և մարա-
կոցները ռմբակոծել սկսեց է:
Թշնամւոյն այս ռուսներէն ա-
զատ մնալու համար է որ Բուս-
նուքի երկաթուղւոյ համար ալ
քաղքէն դուրս նոր կայարան
մը շինելու ձեռնարկուեցէ:

—Ռուսք Գանուբի գետեղ-
րէն իջնելու առեն Մաշինի գոյ-
մադամի ասդիւի կողմը զորաց
բաղմով իւն մը տեսնելով թըշ-
նամին եկած կ'կարծէ, և չորս
կողմի հեռագիր քաշելով ժո-
ղովուրդն իրար անցընելէն ետ-
քը, ինքն ալ Բէշնի ժողովելով կը
փախի և ժողովուրդէն ալ իրեն
կ'հետեւի:

Լեւանթի էրզրումի թըղ-
թակցէն 31 մոյլն:

Ռուսիոյ ալ թիւ յառաջա-
պահը Գանուբի տաղին անցնելով
այժմ Բէշնէք կ'գտնուի, կեղ-
րոնը քանի մ'օրէ ի վեր ձիա-
ւորներ ու պահապաններ հա-
նա է դէպ ի վիզին, Ձախ
թիւն ալ իւշ ֆիլիսէ բանակած
է, սորա յառաջապահը Թօր-
ադ Գալէի առաջը կ'աւ մ'ը-
րաւ տաճկաց հետ Ռուսաց ու-
րիշ մէկ զօրախումբն ալ Արաիշ
կ'գտնուի: Գալով օտմ զօրու-
թեան, որ ալ ձախ թիւն Թի-
թի կ'գտնուի, ասիւ մինչև
Պարաէզ արիշ զօրախումբ մը
կայ, զօրախումբ մ'ալ Սրտա-
նոյքը բռնած է Օլթին պահպա-
նելու համար: Կեղրոնն իր բա-
նակատեղիին վերցնելով հա տա-
րաւ դէպ ի Գարա-Հինքեար,
և 2 ժամ անդին կեցաւ:

300 Ձէրքէզ և ֆիւրտ նի-
զակաւոր հեծելազույն մը բա-
նակին առաջը կենալով լաւ հե-
տադատութիւն կընէ: Լրտեսու-
թեան համար ալ Մուխթար
բաշա իր քովը Թուրու-Մուսա
անուն մէկը կ'պահէ, որն որ
անցեալները խաբէութեամբ
Ռուսաց քով երթալով լաւ հա-
շորեցաւ պատրուակաւ, Ռու-
սաց իրր լրտեսութեան վարձը
իրեն առած 400 քարայօնը
Մուխթար բաշային բանակա-
կեղրոնը բերած էր: Օտմ ալ
թիւն յառաջապահը Թօրադ
Գալէ գտնուելով, բուն թիւը
Ձարպահէն մինչև Տէրի Պապա
տարած աւած է: Արաքսի հով-

տին մէջ օսմանցիք նոր մարտ-
կոցներ շինեցին առջի շինուած-
ներուն տեղը: Քէօթլիքէօյ 2
ֆրաքի թնդանթով տարաւեցաւ
Կիւրճի պողտղի և Տէվէ Պօյնու
կիրճերն զօրաւոր կերպիւ աւ-
րացած են:

Արաքսանի անկումը թէ-
պէտ ստուգուած իրողութիւն
մնէ, բայց չեմ գիտեր թէ այս
տեղի տեղական կառավարու-
թիւնը զօրաց և բնակաց վհա-
տութիւնը փարատելու համար
էր որ լաւ տարածելու ելաւ
թէ յիշեալ բերդը նորէն ետ
առնուեր է ռուսաց ձեռքէն:

(Խմբ. Գլխող.—Այս մասին
պէտք չէ մեղադրել էրզրումի
կառավարութիւնը, սխալման մը
զոհ դացած ըլլալով, ինչու որ
հոս Բ. Գրնէն ալ միեւնոյն լուրը
օտար գետնայնատանց հազոր-
դուեցաւ:)

Ինչ և է այս լուրը Պաթու-
մէն մեզ հասաւ Հոսան Թահ-
սին բաշայի կողմանէ, որ ե-
ւանդուն հայրենասէր և նշա-
նաւոր բանաստեղծ մ'ըլլալով,
փութացեր էր պատերազմական
յատուկ զորդարուն սծովը յիշ-
եալ լուրը հազորդելու:

Բ. Գուռն ալ շարունակ կըս-
տիպէր հեռագրաւ զՄուխթար
բաշայ, հարցնելով իրեն թէ Ար-
տահանի ետ առնուիլը ստոյգ-
է, առ որ Միւշինն ալ պար-
զուպէս կը պատասխանէ թէ
ֆիւրտ Մուսա բաշա բնաւ Ար-
տահանի կողմը չերթալով, հե-
տեաւոր այդ քաղքն ալ չէր
կրնար առած ըլլալ: Ճշմարտու-
թիւնը քողարկելը շատ գէշ ու
փնտաւոր բան է: Արտահանի
մէջ գտնուող 12 վաշա (պաշտօ-
նական թիւ է այս) զօրքէն հա-
զիւ 2000ը կրցած են փախչիլ,
որդէն ալ գրեցի թէ այս փա-
խտակցանաց մեծ մասը իրենց
մօտակայ զօրախումբերուն հետ
գացեր խառնուել էին:

Շարունակելի

ՆԵՐՈՒՆ ԼՈՒՐԵՐ

Յունաց Պատրիարքին այս
բշ. օր Վիհ. Սուլթանին ներ-
կայանալը և Օսմանիէի Ա. կար-
գի պատուանշան մ'ընդունիլը
երէկ արդէն ծանուցինք: Այս
ընդունելութեան վրայօք հե-
տեւեալ մանրամասնութիւնքը
կ'իմանամք:

Նոյն օրը կայսեր թիկնա-
պահներէն մին Ֆէյիէրի Պատրի-
արքանն երթալով, Յունաց
Պատրիարքին իմաց կ'տայ թէ
Սուլթանը ղինքը կ'հրաւիրէ:
Անմիջապէս Պատրիարքը երկու
սարկաւազաց ուղեկցութեամբ
ճանրայ երևելով երբեք չէ
կը կ'երթայ, և պալատին դըր-
նէն դիմաւորուելով կ'երէ վերի

որահը, ուր կայսեր Ա. քար-
տուղար Սախա բաշա և Պ. Թ.
Ջարիֆի պատրաստ իրեն կ'ըս-
տասէին:

Քիչ մը ետքը Պատրիարքը
Պ. Ջարիֆիի հետ միատեղ Սուլ-
թանին գտնուած ընդունելու-
թեան օրահը կ'մտնէ, ուր կայս-
րը ստքի վրայ ընդունելով ըզ-
Պատրիարքը, կ'հրամայէ որ
քովը նստի, և սիրալիր մեծա-
րանքով կ'իմացնէ իրեն թէ,
յատկապէս կանչել տուած էր
զինքը հարցնելով իմանալու
համար թէ Պատրիարքարանէն
Բ. Գրան յանձնուած գործերն
կանոնաւոր կերպիւ նկատողու-
թեան կ'առնուին ու շուտով
կ'աւանդուին, առ որ Պատրիար-
քն ալ կ'պատասխանէ թէ Գու-
ռը զրկուած գործերը տեսնը-
ուելու մասին դոհ է, իսկ գա-
ւառներու գործերը շատ ետ կը
մնան: Ասոր վրայ Սուլթանը կը
յայտնէ թէ անմիջապէս հեռա-
գիր պիտի քաշէ Վալիներուն որ
գործերն ետ չձգելով փութա-
ցնեն:

Սուլթանը յայտնէն յե-
տոյ թէ կայս. Պալատան դրնե-
լին միշտ բաց ըլլալով իրեն կը
փափաքի որ ստէպ գոյ իրեն
ներկայանալու: յաւարտ տե-
սութեան կ'հանէ իւր ձեռօքը
Օսմանիէի Ա. կարգի պատուա-
նշանը կ'չնորհէ Պատրիարքին
ի նշան դահուանակութեան, և
կանչելով իւր Ա. սենեկապետը՝
հրաման կընէ իրեն որ իւր ձեռ-
քովը սոյն պատուանշանը Ն.
Սրբազնութեան կուրծքը կախէ
իւր ներկայութեանը:

Պատրիարքը պալատէն ի
գարձին օրհոգական եպիսկո-
պոսաց հետ միատեղ Սուլթ ե-
կեղեցին իջնելով բարեմաղթու-
թեան աղօթք մը կընէ վասն
բարօրութեան և երկար կենաց
վհհ. Սուլթանին:

Յունաց Պատրիարքը երէկ
Պէպէք գնաց շնորհակալութիւն
յայտնելու իրեն շնորհուած
պատուանշանին համար:

Վիհ. Սուլթանէն Յունաց
Պատրիարքին տեսած այս աս-
տիճան բացառիկ և եղական
պատուասիրութեանն ու ընդու-
նելութեանը առթիւ՝ Աթէնքի
Մէնաթէ կէս—պաշտօնական
թիւրթին վերջին թուոյն մէջ
տեսնուած հետեւեալ տողերը
հրատարակել բաւական կ'հա-
մարմը, սոյն բացառիկ պատ-
ուասիրութեան պատճառն իմա-
նալու համար:

Վրաց ընթացքին քովահը-
մաւ աղումներուն մէջ կ'հա-
ւատեն թէ, կըսէ, Բ. Գուռն
տեսնելով Յունաստանի պատ-
րաստութիւններն, խոստացեր
է իրենց սահմանադրաց յար-
գարում մ'ընել, ասկից դատ

եթէ պատերազմին արգիւնքը
ձախորդ երթալով իրեն՝ Սլա-
վայ տալ ուղուած առանձնա-
շնորհումներն ընդունելու հար-
կադրուի, նոյն արածնութիւն-
ներուն թուրքիարանակ Յոյներն
ալ մասնակից ընել:

Վերոյգրեալ տողերը քստ
մեզ բաւական են բացատրելու
Բ. Գրան և Յունաց մէջ վերջին
օրերս կատարուած այս մօտա-
ւորութիւնը, զորոյ հաւանա-
կանութիւնը մեք ասկէ ամիս
մ'առաջ ընդ ազօտս նշմարել
տուած էինք:

—Անդ. Խորհրդարանի անշ
դամ Պ. Պրթլըր ճօնաքն 20 հատ
թնդանթի ձի նուիրեր է ի նը-
պատ օտմ բանակին:

—Կ'լսեմք թէ Չինկիլի-
գոյու բանակող Ձէյպէք կա-
մուրներէն մին Տէշէնիկի ջըր-
հանակաց պաշտօնակալ մ'ըս-
պաններ են այս բշ. երեկոյ:

—Երեկոյին իմացանք թէ
սպարապետութեան փոփոխու-
թիւն մ'ըլլալով, Տէրփիշ բաշա
պատերզմ: գործ. պաշտօնեայ
անուաներ է, իսկ այդ անուա-
նումը պաշտօնական հրատարա-
կութեամբ գեա շտուգուեցաւ:

—Նմանապէս երէկ զրոյց
մն ալ տարածուեցաւ, որպէս
թէ կարսի առաջը մեծ ճակա-
տամարտ մը տեղի ունեցած ըլ-
լալով Մուխթար բաշա փառա-
ւոր յալթութիւն մը տարեր է
Մէլիքօֆի բանակին վրայ, իսկ
այս կաւոյն վրայօք ալ տակա-
ւին պաշտօնական հեռագիր մը
չկայ հրատարակուած, կերելի
թէ ետ մնացած ըլլաւ է:

—Ամերիկայէն երէկ շոգե-
նաւ մը գալով Թօրհանէի նա-
ւամատոյցն սկսած է իր բեռը
պարպել, որն որ 30-000 Մար-
թինի, այնքան ալ Վինլըսթրի
հրացանէ և 2 միլիոն 500-000
փամփուշտէ կ'ըսողանայ:

—Կարսի հրամանատար Թէվ-
ֆիք բաշա այսօր մայրաքաղա-
քէս կ'մեկնի:

—Պատկանութեան գործա-
կայք այս բշ. օր շուկային խա-
նութները պտբաւելով կ'պատ-
ուիրեն որ այսուհետեւ մասնա-
ւոր տոմսակներու չըջաբերու-
թիւնը արգիւնալ ըլլալով, առ-
նել տալը դադրեցնեն, իսկ հե-
տեւեալ օրը նորէն կ'գան ծա-
նուցանելու թէ տակաւին մէկ
շաբաթ պայմանաժամ տրուել
է այդ տոմսակներու գործա-
ծութեանը:

Ձեմք հաղկաւոր թէ ինչ իրա-
ւամբ կառավարութիւնը խառ-
նուելու և արգիւնելու կերնէ
այնպիսի բան մը զոր ինքն ի
պաշտօնէ չճանչելով, այդ տոմ-
սակներուն դոյութեանը դէմ
տժգոհութեան ունէ բողոք մը
իրեն չդալէն դատ, ընդհակա-
ռակն հաւարակութեան գոր-
ծառնութեանցը մէջ առուտու-
րի մեծ դիւրութիւն մը կ'ըն-
ծայէ: Եւ գիտե՛ն թէ ինչքան
փնտաւար է այս տեսակ ան-
խորհուրդ արգիւնքներն ու հա-
կասական պատուերներն՝ հա-
սարակաց շահուն:

